

V Praze dne 13.5. 2005

Metodický pokyn

k realizaci rozvojového programu Rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání o 1 vyučovací hodinu od školního roku 2005/06

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „ministerstvo“) na základě § 171 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), a k zabezpečení úkolů vyplývajících z Národního programu rozvoje vzdělávání (Bílá kniha), schváleného usnesením vlády č. 113/2001 ze dne 7.2.2001 a dále konkretizovaných v Dlouhodobém záměru vzdělávání a rozvoje výchovně vzdělávací soustavy České republiky (vzat na vědomí usnesením vlády č. 393/2002 ze dne 17.4.2002) vydává k realizaci rozvojového programu tento metodický pokyn.

Čl. 1.

Rozšíření učebních plánů

(1) S platností od 1. září 2005 se v učebních plánech vzdělávacích programů pro základní vzdělávání v základních školách, které nezahájí výuku podle školního vzdělávacího programu¹⁾, zvyšuje celkový týdenní počet vyučovacích hodin v 6. ročníku o 1 vyučovací hodinu a v základních školách speciálních v 8. ročníku o 1 vyučovací hodinu.

(2) Tato úprava se týká základních škol včetně základních škol samostatně zřízených pro žáky se zdravotním postižením a základních škol speciálních²⁾, a to všech zřizovatelů (dále jen „škola“).

(3) Upravené učební plány pro vzdělávací programy Základní škola, Obecná škola a Národní škola jsou v základní podobě uvedeny v příloze tohoto pokynu a jsou spolu s ostatní

¹⁾ školní vzdělávací program připravený podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání

²⁾ podle § 16 odst. 8 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)

kompletní pedagogickou dokumentací všech vzdělávacích programů pro základní vzdělávání v aktuálním znění zveřejněny na webových stránkách ministerstva (www.msmt.cz). Upravené učební plány pro rozšířenou výuku některých předmětů v rámci vzdělávacího programu Základní škola a Obecná škola se pro svou obsáhlost zveřejňují pouze na webových stránkách ministerstva. Úprava se provede obdobně, doplněním disponibilní hodiny v 6. ročníku. Aktualizované učební plány pro základní školy speciální budou zveřejněny na webových stránkách ministerstva.

(4) Školy, které od školního roku 2005/06 zahájí v 1. a 6. ročníku výuku podle školního vzdělávacího programu, připraveného na základě Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání ³⁾ (RVP ZV), stanoví celkový týdenní počet vyučovacích hodin v 6. ročníku v souladu s rámcovým učebním plánem RVP ZV.

Čl. 2.

Způsob využití navýšených vyučovacích hodin

(1) Navýšená 1 vyučovací hodina se do učebních plánů zařazuje jako disponibilní časová dotace.

(2) Ředitel školy použije navýšení podle jedné z uvedených možností:

a) zvýšení hodinové dotace některého povinného předmětu (např. zvýšení celkového týdenního počtu vyučovacích hodin dějepisu),

b) zvýšení hodinové dotace některého předmětu s jeho současnou integrací s jiným předmětem (např. integrace chemie a fyziky),

c) zvýšení hodinové dotace některého volitelného předmětu (pro žáka se zvýší počet hodin např. volitelného předmětu Informatika),

d) zařazení dalšího volitelného předmětu pro žáka, ve třídách s rozšířenou výukou některého předmětu na zařazení volitelného předmětu (zvýší se počet volitelných předmětů, kterým je žák vyučován, např. o předmět Konverzace ve francouzštině, Znakový jazyk).

(3) Jiný způsob využití navýšení vyučovacích hodin není možný. Způsob zařazení vyučovacích hodin projedná ředitel školy v pedagogické radě.

(4) Zařazením navýšené vyučovacích hodin do učebního plánu musí dojít k reálnému zvýšení týdenního počtu vyučovacích hodin u každého žáka 6. ročníku (resp. 8. ročníku).

§ 3 odst. 1 písm.c) vyhlášky č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných

(5) Obsah výuky v navýšené hodině bude zvolen tak, aby nepřinesl nárůst zátěže žáků z hlediska obsahu vzdělávání. Ministerstvo proto doporučuje ředitelům škol, aby navýšenou hodinu nepoužívali pro zvyšování poznatkové části učiva, ale především pro rozvoj dovedností, způsobilostí (kompetencí), k podpoře výuky průřezových témat. Doporučujeme uplatňovat vhodné metody a formy vzdělávání, které vedou k aktivizaci žáků a k podpoře činnostního učení.

(6) Ministerstvo doporučuje školám rozvíjet klíčové kompetence žáků, a to především schopnost komunikace v mateřském i cizím jazyce, schopnost využívat informační a komunikační technologie, schopnost soustavně se vzdělávat (učit se učit), schopnost učit se sociálním dovednostem (být tolerantní k různosti náboženské, etnické, kulturní), získat schopnost empatie, práce v týmu, kritického myšlení. Získané kompetence přispějí k usnadnění a zlepšení přístupu žáků k začlenění do trhu práce.

Čl. 3.

Financování

Mzdové prostředky a z nich vyplývající ostatní výdaje (zákonné odvody) budou školám v roce 2005 poskytnuty ministerstvem prostřednictvím krajských úřadů (Magistrátu hl. m. Prahy) nebo přímo z ministerstva (v závislosti na zřizovateli a v souladu s platnými předpisy⁴⁾) jako účelové dotace. Na realizaci programu přísluší na jednu třídu 6. ročníku (resp. 8. ročníku) částka 1370,- Kč/měsíc účelových rozpočtových prostředků (mzdové prostředky a zákonné odvody). Od ledna 2006 budou tyto prostředky zahrnuty do normativního financování škol.

Čl. 4.

Tento metodický pokyn nabývá účinnosti dnem 1. září 2005

PaedDr. Jaroslav Müllner, v.r.

náměstek ministryně
skupiny regionálního školství

³⁾ zveřejněn ve Věstníku MŠMT sešit 1/2005

⁴⁾ zejména § 163 školského zákona

Příloha k Metodickému pokynu k realizaci rozvojového programu Rozšíření učebních plánů vzdělávacích programů pro základní vzdělávání o 1 vyučovací hodinu, čj. 11818/2005-22

Upravené učební plány s platností od 1.září 2005

1. Učební plán vzdělávacího programu ZÁKLADNÍ ŠKOLA, čj. 16847/96-2

Předmět	Ročník									Minimum 6. - 9. ročník
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	
Český jazyk	9	10	10	7	7					16
Cizí jazyk				3	3	x)	x)	x)	x)	12
Matematika	4	5	5	5	5					16
Prvouka	2	2	3							
Přírodověda				3	4					
Vlastivěda										
Chemie										4
Fyzika										6
Přírodopis										6
Zeměpis										6
Dějepis										6
Občanská výchova						x)	x)	x)	x)	4
Rodinná výchova										4
Hudební výchova	1	1	1							4
Výtvarná výchova	1	1	1	4	4					6
Praktické činnosti	1	1	1							4
Tělesná výchova	2	2	2	2	2					8
Volitelné předměty										6
Disponibilní dotace *)						1	1	1	1	4
Týdenní dotace povinných předmětů	20	22	23	24	25	28	29	31	31	119
Nepovinné předměty										

x) V 6. - 9. ročníku o časové dotaci jednotlivých vyučovacích předmětů rozhodne ředitel školy tak, aby se vyučovalo všem předmětům učebního plánu daného ročníku, byl naplněn daný minimální počet hodin pro předmět a dodržena týdenní časová dotace. U volitelných předmětů v 7. - 9. ročníku ředitel školy rozhoduje i o jejich zařazení do ročníku.

*) Disponibilní dotaci lze využít

- v 6., 8. a 9. ročníku pouze na zvýšení hodinové dotace některého povinného předmětu, na zvýšení hodinové dotace některého předmětu s jeho současnou integrací s jiným předmětem, na zvýšení hodinové dotace některého volitelného předmětu nebo na zařazení dalšího volitelného předmětu pro žáka (ve třídách s rozšířenou výukou některého předmětu na zařazení volitelného předmětu),
- v 7. ročníku pouze na zvýšení hodinové dotace některého volitelného předmětu nebo na zařazení volitelného nebo dalšího volitelného předmětu pro žáka.

2. Učební plán vzdělávacího programu OBECNÁ ŠKOLA, čj. 12035/97-20,

6. – 9. ročník

Povinné předměty	ročník				minimální týdenní počet hodin celkem v 6. - 9. ročníku
	6.	7.	8.	9.	
	minimální týdenní počet hodin v ročníku				
Český jazyk	4	4	4	4	16
Cizí jazyk	3	3	3	3	12
Dějepis	1	1	2	1	5 ^{*)}
Zeměpis	1	2	1	1	5 ^{*)}
Přírodopis	2	1	1	1	5 ^{*)}
Chemie	-	-	1	2	3 ^{*)}
Fyzika	1	1	2	1	5 ^{*)}
Matematika	4	4	4	4	16
Občanská výchova	2	2	2	2	8
Rodinná výchova	1	1	2	2	6
Tělesná výchova/Zdravotní tělesná výchova	2	2	2	2	8
Hudební výchova	1	1	1	1	4
Výtvarná výchova	2	2	1	1	6
Celkový týdenní počet hodin minimální dotace povinných předmětů	24	24	26	25	99 ^{*)}
Projekt	minimální roční počet hodin v ročníku				minimální roční počet hodin celkem v 6. - 9. ročníku
Úvod do světa práce	10	10	10	10	40
	týdenní počet hodin v ročníku				týdenní počet hodin celkem v 6. - 9. ročníku
Předměty prohloubeného výkladu a předměty volitelné, disponibilní dotace ^{**)}	4	5	5	6	20
Celkový týdenní počet hodin	28	29	31	31	119
Nepovinné předměty					
Zájmové kroužky					

*) Minimální týdenní počet hodin celkem v 6. - 9. ročníku v předmětech dějepis, zeměpis, přírodopis a fyzika doplní ředitel školy zařazením předmětu prohloubeného výkladu nebo navazujících volitelných předmětů (viz dále) tak, aby se dějepisnému, zeměpisnému, přírodopisnému a fyzikálnímu učivu vyučovalo v 6. - 9. ročníku alespoň po 6 hodinách týdně. Minimální týdenní počet hodin celkem v 8. - 9. ročníku v předmětu chemie doplní ředitel školy zařazením předmětu prohloubeného výkladu nebo navazujícího volitelného předmětu (viz dále) tak, aby se chemickému učivu vyučovalo v 8. - 9. ročníku alespoň 4 hodiny týdně.

***) Disponibilní dotaci lze využít

- v 6., 8. a 9. ročníku pouze na zvýšení hodinové dotace některého povinného předmětu, na zvýšení hodinové dotace některého předmětu s jeho současnou integrací s jiným předmětem, na zvýšení hodinové dotace některého volitelného předmětu nebo na zařazení dalšího volitelného předmětu pro žáka (ve třídách s rozšířenou výukou některého předmětu na zařazení volitelného předmětu),
- v 7. ročníku pouze na zvýšení hodinové dotace některého volitelného předmětu nebo na zařazení volitelného nebo dalšího volitelného předmětu pro žáka.

**3. Učební plán vzdělávacího programu NÁRODNÍ ŠKOLA, čj. 15724/97-20,
2. stupeň, 6. a 7. ročník**

Základní část	6. roč.	7. roč.	nadstavbová část (některé možnosti)
Český jazyk	4	4	cvičení z českého jazyka dramatická výchova komunikace tvorba školního časopisu
Cizí jazyk	3	3	konverzace v cizím jazyce
Matematika	4	3	cvičení z matematiky informatika výpočetní technika
Dějepis Zeměpis	3	3	dějepis zeměpis ekonomický zeměpis přírodopisný zeměpis
Občanská a rodinná výchova	2	2	rodinná výchova ekonomika domácnosti
Člověk a životní prostředí			zdravý životní styl zdravotní výchova
*Poznávání přírody Přírodopis Fyzika	3	4	laboratorní práce přírodopis fyzika
Hudební výchova	1	1	sborový zpěv taneční a pohybová výchova hra na hudební nástroj
Výtvarná výchova	2	2	výtvarná výchova aranžování keramika
Pracovní a technická výchova	2	2	pěstičství zpracování textilií příprava pokrmů práce v domácnosti práce v dílně
Tělesná výchova	2	2	zájmová tělesná výchova zdravotní tělesná výchova
Základní část	26	26	
Minimum nadstavbové části, disponibilní dotace **	2	2	

* označuje integrované předměty

** Disponibilní dotaci lze využít

- v 6., 8. a 9. ročníku pouze na zvýšení hodinové dotace některého povinného předmětu, na zvýšení hodinové dotace některého předmětu s jeho současnou integrací s jiným předmětem, na zvýšení hodinové dotace některého volitelného předmětu nebo na zařazení dalšího volitelného předmětu pro žáka (ve třídách s rozšířenou výukou některého předmětu na zařazení volitelného předmětu),
- v 7. ročníku pouze na zvýšení hodinové dotace některého volitelného předmětu nebo na zařazení volitelného nebo dalšího volitelného předmětu pro žáka.

Počet hodin povinných pro žáky musí být v rozpětí:

- 6. ročník 27 - 29
- 7. ročník 28 - 30
- 8. ročník 30 - 32
- 9. ročník 30 - 32

Součet povinných vyučovacích hodin v týdnu za 6. – 9. ročník musí být v rozpětí 117 -120. Celkem se na druhém stupni musí v povinných hodinách vyučovat tématům fyziky, přírodopisu, zeměpisu a dějepisu minimálně 198 hodin v každém z těchto oborů, tématům chemie alespoň 132 hodin.

V 7. - 9. ročníku musí škola v nadstavbě zařadit alespoň jednu hodinu z oboru matematiky.